

Simula la teua sol·licitud de beca MEFP: et correspon i per quant?

Exercici individual de 50 minuts: a partir de tres perfils familiars ficticis (amb dades de renda, patrimoni, membres de la unitat familiar i distància al centre), l'alumnat calcula quines quanties de la beca MEFP li correspondrien i emplena una plantilla simplificada de sol·licitud.

DURADA

50 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

individual

UNITAT 6

Formació Professional, Universitat i beques

MATERIALS

- Fitxa de l'alumne amb els tres perfils familiars ficticis (Perfil A, B i C) — es lliura impresa
- Plantilla simplificada de sol·licitud MEFP (inclosa davall, 1 pàgina A4)
- Calculadora (el mòbil val, sense accés a internet durant el càlcul)
- Taula resum de l'indadors i quanties 2024-2025 (projectada a la pissarra o a la fitxa)
- Bolígraf i, opcionalment, marcadors de dos colors

ENCAIX CURRICULAR · Sabers D.3, D.4, D.6 · Comp. específiques CE5 · Comp. clau STEM, CPSAA, CD

Plantejament

A classe hem vist que la beca MEFP és la principal palanca de mobilitat social del sistema educatiu espanyol i que es perd cada any per dos motius: perquè no es sol·licita a temps o perquè la família assumix sense comprovar-ho que “no li tocarà”. Esta activitat trenca eixa segona inèrcia: et posa davant tres famílies fictícies i et demana que **calcules tu mateix** si els correspon beca, quins components i per quant, exactament igual que faries el dia que òbriges la teua pròpia sol·licitud a la seu electrònica del Ministeri.

No es tracta d'aprendre't de memòria els l'indadors (canvien cada any a la convocatòria). Es tracta d'**entendre el mecanisme**: com es compta la unitat familiar, què pesen la renda i el patrimoni, quan s'activa la quantia per residència i com es compon la xifra final.

Objectius didàctics

- Comprendre l'estructura per components de la beca MEFP (matrícula, quantia fixa per renda, quantia fixa per residència, quantia variable).
- Aplicar a casos concrets els l'indadors de renda i patrimoni publicats a la convocatòria 2024-2025.
- Emplenar correctament una plantilla simplificada de sol·licitud, identificant les dades crítiques: composició de la unitat familiar, renda declarada, patrimoni i distància al centre.
- Detectar errors freqüents que invaliden una sol·licitud real (dades acadèmiques mal posades, membres omesos, patrimoni no declarat).
- Prendre consciència del calendari real (març-maig) i de la documentació que la família ha de tindre preparada.

Dades de partida (resum MEFP 2024-2025)

Xifres preses de la convocatòria oficial del MEFP 2024-2025. Es lliuren a l'alumnat a la fitxa i es projecten a la pissarra durant tota la sessió.

Llindars de renda familiar (en funció del nombre de membres de la unitat familiar):

MEMBRES UNITAT FAMILIAR	LLINDAR 1 (€)	LLINDAR 2 (€)	LLINDAR 3 (€)
2	14.300	25.300	39.200
3	19.300	33.500	52.500
4	22.900	39.800	62.500
5	25.700	44.600	70.200
6	28.500	49.400	77.900

Llindar de patrimoni (orientatiu): patrimoni net familiar superior a 1.700 € en valors mobiliaris o a 42.900 € en immobles distints de l'habitual descarta automàticament la beca, independentment de la renda.

Components de la beca (curs 2024-2025):

- **Beca de matrícula:** cobrix el preu públic complet del curs. Val entre 700 i 1.500 € segons comunitat i grau.
- **Quantia fixa lligada a la renda: 1.700 €** si la renda familiar està per davall del Llindar 1.
- **Quantia fixa per residència: 2.500 €** si l'alumnat ha de residir fora del domicili familiar perquè el centre adequat està a més de certa distància (criteri orientatiu: més de 50 km i sense transport públic viable diari).
- **Quantia variable:** import addicional calculat per fórmula del Ministeri en funció de renda, patrimoni i nota mitjana del curs anterior. Per a l'exercici usarem esta simplificació:

Quantia variable estimada = $(\text{Llindar 1} - \text{renda familiar}) \times 0,15 + (\text{nota mitjana} - 5) \times 200 \text{ €}$
Només si el resultat és positiu. Mínim 60 €, màxim 4.000 €.

Perfils familiars ficticis

Cada alumne treballa **els tres perfils**. No es reparteixen per files: tots fan tots els càlculs.

Perfil A — Família Pérez Soler (València capital)

- **Unitat familiar (4 membres):** pare (jornaler agrícola, 12.800 € bruts/any), mare (neteja per hores, 6.400 € bruts/any), germana de 16 anys (cursa 1r Batxillerat), tu (curses 1r de Grau a la Universitat de València, vius a casa).
- **Renda familiar declarada (IRPF 2023):** 19.200 €.
- **Patrimoni:** vivenda habitual (no computa), compte bancari amb 1.100 € d'estalvis.
- **Distància centre-domicili:** 4 km, tramvia directe.
- **Nota mitjana del curs anterior (2n Batxillerat):** 7,8.

Perfil B — Família Iglesias Romero (Càceres rural)

- **Unitat familiar (5 membres):** pare (taller mecànic autònom, 21.000 € nets/any declarats a l'IRPF), mare (administrativa parcial, 11.500 € bruts/any), tres germans (tu de 18 anys cursant 1r Grau Mitjà

de Sistemes Microinformàtics i Xarxes, i dos germans menors de 10 i 6 anys).

- **Renda familiar declarada (IRPF 2023):** 32.500 €.
- **Patrimoni:** vivenda habitual + segona nau del taller valorada en 38.000 € (afecta l'activitat econòmica del pare); compte d'estalvi de 900 €.
- **Distància centre-domicili:** el cicle formatiu s'impartix a Càceres capital, a 62 km del poble. Sense transport públic viable diari. T'allotges en una residència d'estudiants de dilluns a divendres.
- **Nota mitjana de 4t ESO:** 6,9.

Perfil C — Família Ortega Vidal (Madrid centre)

- **Unitat familiar (3 membres):** pare (directiu mitjà en empresa privada, 48.000 € bruts/any), mare (autònoma dissenyadora, 27.000 € nets/any), tu (curses 1r de Grau a la Universitat Carlos III, vius a casa).
- **Renda familiar declarada (IRPF 2023):** 71.500 €.
- **Patrimoni:** vivenda habitual + segona vivenda a la serra valorada en 195.000 € + cartera d'inversió de 18.000 €.
- **Distància centre-domicili:** 11 km, Rodalies + metro.
- **Nota mitjana del curs anterior:** 8,6.

Passos de l'activitat

1. **Lectura i llistats (5 min).** Lectura individual de la taula de llistats i els components de la beca. Subratllar en un color les dades que depenen de la **família** i en un altre les que depenen de l'**alumnat** (renda, patrimoni, residència vs. nota).
2. **Càlcul del Perfil A (10 min).** Determina: (a) està davall quin llistat?, (b) li correspon quantia fixa per renda?, (c) li correspon quantia per residència?, (d) quantia variable estimada segons la fórmula, (e) xifra total aproximada. Anota el resultat a la plantilla.
3. **Càlcul del Perfil B (10 min).** Mateixes preguntes. **Atenció al patrimoni:** la nau afecta?, la distància activa la quantia per residència?
4. **Càlcul del Perfil C (10 min).** Mateixes preguntes. Hi ha algun component que se li active? Si no, per què? Identifica el motiu principal del descart.
5. **Emplenar la plantilla del Perfil A a la sol·licitud simplificada (10 min).** Ompli els camps com si anares a presentar la sol·licitud real: dades personals, membres de la unitat familiar, ingressos, patrimoni, dades acadèmiques, components sol·licitats.
6. **Posada en comú breu (5 min).** El professor demana tres respostes: quant cobra el Perfil A en total, per què el Perfil B activa la quantia per residència tot i tindre renda més alta, i per què el Perfil C no cobra res.

Plantilla simplificada de sol·licitud MEFP

Una pàgina A4. Cada alumne l'ompli per al Perfil A (pas 5). Qui acabe abans, repetix amb el Perfil B.

SOL·LICITUD DE BECA MEFP • CURS 2026-2027
(versió simplificada amb fins didàctics)

1. DADES PERSONALS DEL SOL·LICITANT

Nom i cognoms: _____
DNI: _____ Data naix.: _____
Domicili: _____

2. ESTUDIS PER ALS QUALS ES SOL·LICITA LA BECA
Ensenyament (Batx / FP GM / FP GS / Grau / Màster): ____
Centre educatiu: _____
Localitat del centre: _____
Curs: ____ Assignatures/mòduls matriculats (nre.): _

3. COMPOSICIÓ DE LA UNITAT FAMILIAR (tots els membres amb parentiu i edat)

Nom i cognoms	Parentiu	Edat

Total membres: ____

4. DADES ECONÒMIQUES (exercici fiscal anterior)
Renda familiar declarada (suma IRPF): _____ €
Llindar de renda aplicable segons nre. membres: ____
Davall llindar 1 / 2 / 3 / per damunt?: _____
Patrimoni mobiliari familiar: _____ €
Patrimoni immobiliari no habitual: _____ €
Supera els topalls de patrimoni? (Sí / No): ____

5. DADES DE RESIDÈNCIA
Residirà fora del domicili familiar
per motius acadèmics? (Sí / No): ____
Distància centre-domicili (km): ____
Transport públic diari viable: (Sí / No): ____

6. DADES ACADÈMIQUES
Nota mitjana del curs anterior: ____
Centre i ensenyament del curs anterior: _____

7. COMPONENTS QUE ES SOL·LICITEN (marca amb X)
☐ Beca de matrícula
☐ Quantia fixa lligada a la renda (1.700 €)
☐ Quantia fixa per residència (2.500 €)
☐ Quantia variable (calculada pel Ministeri)

8. QUANTIA TOTAL ESTIMADA (càlcul de l'alumnat)

Matrícula: _____ €
Renda: _____ €
Residència: _____ €
Variable estimada: _____ €

TOTAL ESTIMAT: _____ €

9. DECLARACIÓ
Declare sota la meua responsabilitat que les dades aportades són certes i autoritze el Ministeri a verificar-les amb l'AEAT, Seguretat Social i cadastre.

Data: _____ Signatura: _____

Resultats orientatius (per al docent)

No es lliuren a l'alumnat a l'inici. Servixen per a corregir i debatre a la posada en comú.

- **Perfil A (Pérez Soler).** Renda 19.200 € < Llindar 1 (22.900 € per a 4 membres). Activa quantia fixa per renda (1.700 €). No activa residència (viu a casa, 4 km). Matrícula universitària ~1.000 €. Quantia variable estimada: $(22.900 - 19.200) \times 0,15 + (7,8 - 5) \times 200 = 555 + 560 = 1.115$ €. **Total aproximat: ~3.815 €.** Cas típic de beca completa en domicili familiar.
- **Perfil B (Iglesias Romero).** Renda 32.500 €. Llindar 1 (5 membres) = 25.700 €; Llindar 2 = 44.600 €. Està **entre Llindar 1 i Llindar 2**: no activa quantia fixa per renda (1.700 €), però sí té dret a beca de matrícula i a la quantia per residència (62 km, sense transport viable). FP de Grau Mitjà: matrícula 0 € en moltes CCAA, però el component de residència (2.500 €) sí que s'aplica. Variable estimada: $(25.700 - 32.500) \times 0,15 =$ negatiu, no procedix per renda; per nota: $(6,9 - 5) \times 200 = 380$ € (mínim). **Total aproximat: ~2.500-2.880 €.** Cas típic de “no em toca per renda però sí per residència”.
- **Perfil C (Ortega Vidal).** Renda 71.500 €. Llindar 3 (3 membres) = 52.500 €. **Supera tots els llindars de renda.** A més, patrimoni immobiliari no habitual (segona vivenda 195.000 € + cartera 18.000 €) **excedix àmpliament** el topall. **Doble motiu de descart:** ni renda ni patrimoni complixen. **Total: 0 €.** Cas típic de família que no ha de sol·licitar beca general MEFP, sinó mirar beques d'excel·lència o de fundacions privades si la nota ho permet.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Càlcul correcte de llindars i components	Identifica bé davall quin llindar cau cada perfil i quins components s'activen	35 %
Aplicació de la fórmula de quantia variable	Resol correctament la fórmula simplificada i respecta els topalls (mínim 60 €, màxim 4.000 €)	20 %
Emplenament de la plantilla del Perfil A	Plantilla completa, sense camps buits, dades coherents amb l'enunciat	25 %
Detecció del motiu de descart del Perfil C	Identifica els dos motius (renda i patrimoni) i no només un	10 %
Participació a la posada en comú	Aporta una resposta o pregunta raonada als últims 5 minuts	10 %

Variants i extensions

- **Variant familiar.** Després de la sessió, cada alumne comenta amb la seua família els tres perfils i porta una breu nota (5 línies) sobre quin s'assembla més al perfil real de la seua. **Sense obligació de compartir la nota a classe:** la dada és privada. La conversa a casa és l'aprenentatge real.
- **Variant amb dades autonòmiques.** Si el grup és de la Comunitat Valenciana, Catalunya, Andalusia o Madrid, afegir un cinquè càlcul amb la beca autonòmica complementària corresponent (Generalitat, EQUITAT, Pla andalús, etc.). Permet veure que la suma pot arribar fàcilment a 5.000-6.000 €.
- **Variant Erasmus+.** Per al Perfil A, calcular addicionalment quant cobraria si en tercer demanara Erasmus+ Estudis a Alemanya ($540 \text{ €/mes} \times 9 \text{ mesos} + \text{ajuda complementària MEFP de } 400 \text{ €/mes} \times 9 \text{ mesos}$). Resultat: l'Erasmus s'autofinança per complet per a una becària MEFP.
- **Connexió amb la Unitat 7.** Reutilitzar els tres perfils a la pròxima unitat per a discutir taxes d'inserció laboral segons l'itinerari triat per cadascun (universitat, FP, abandonament primerenc).

Per al docent

- **No exigir les dades reals de la família de l'alumne.** L'activitat usa perfils ficticis precisament per a evitar exposar realitats econòmiques privades a l'aula. Si algun alumne pregunta espontàniament “i a la meua família li tocaria?”, redirigix a la variant familiar a casa.

- **Dates reals.** Aprofita per a recordar tres vegades durant la sessió que la convocatòria 2026-2027 es publicarà al BOE entre març i abril de 2026, i que el termini per a l'alumnat universitari sol tancar-se a mitjans de maig. Qui compleixca 18 anys en 2026 ja pot presentar-la per si mateix.
- **Document per a casa.** Al final, recomana imprimir o guardar la plantilla simplificada com a **checklist de documentació** per al dia que la família òbriga la sol·licitud real: declaració de la renda de tots els membres, certificats d'empadronament si hi ha separació de domicilis, certificat de prestacions si procedixen.
- **Sense judici sobre el Perfil C.** És important que l'alumnat entenga que no rebre beca MEFP no és ni un fracàs ni un privilegi: és una dada tècnica sobre llindars. Famílies del Perfil C tenen altres vies (beques d'excel·lència, fundacions, préstecs ICO bonificats).

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE